

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

F.J. Hoogendam (SP)
(d.d. 2 oktober 2024)

Nummer
4134

Onderwerp
Maatregelen tegen waterverontreiniging

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Het AD, editie Westland, van 30 september jl.[1] schrijft dat het waterschapsbestuur van hoogheemraadschap Delfland opdracht heeft gegeven om veel intensiever te controleren. Aanleiding is een melding van een lozing van het uiterst giftige bestrijdingsmiddel dichloorvos in het oppervlaktewater. De wettelijk vastgestelde norm werd maar liefst zesduizend keer overschreden, en dat terwijl de stof sinds 2008 niet meer gebruikt mag worden. Het waterschap constateerde dat de pakkans voor dergelijke delicten hooguit 2% is, en wil vaker, onaangekondigd en op verschillende plekken steekproeven nemen.

Behalve het waterschap is ook de provincie verantwoordelijk voor de waterkwaliteit in de provincie Zuid-Holland. De provincie toetst onder andere of de doelen van de Kaderrichtlijn Water behaald worden, en doel dat ook bevestigd wordt in het coalitieakkoord: 'Met het Rijk, waterschappen en stakeholders maken we nadere afspraken over het terugdringen van schadelijke stoffen en andere extra te nemen maatregelen om de doelen te realiseren.'

1. *Is bekend hoeveel er van het bestrijdingsmiddel dichloorvos geloosd is?*

Antwoord

Nee. Het waterschap heeft alleen in december 2023 (eenmalig) een sterk verhoogde concentratie in het oppervlaktewater gemeten. Op basis daarvan kan niet worden bepaald hoeveel er is geloosd.

2. *Is bekend welke gevolgen die specifieke concentratie kan hebben voor consumptie door mens en dier op korte en lange termijn?*

Antwoord

Nee. Voor zover bekend is het middel giftig voor insecten. Zie ook de beantwoording Statenvragen 4119 die hier uitvoering op ingaat. Er is een kans dat dit een nadelig effect heeft gehad op insecten in het water, maar wegens de sterke verdunning is het onduidelijk of eenmalige normoverschrijding zal resulteren in directe toxiciteit.

3. *Hoe ver heeft deze lozing zich verspreid?*

Antwoord

De meting met de verhoogde waarden is op enkele honderden meters van het bedrijf gedaan. Daarna is het water verder vermengd en zijn er verderop benedenstrooms geen verhoogde waarden meer gevonden.

4. *Zijn er plekken waar het dusdanig besmette water wordt ingenomen voor het besproeien van gewassen?*

Antwoord

Deze zijn niet bekend bij het waterschap. De meeste glastuinbouwbedrijven beschikken over een gietwaterbassin waarin regenwater wordt opgeslagen. De meting is in december gedaan, een periode waarin er nauwelijks water wordt ingenomen voor het besproeien van gewassen. De kans dat het water is gebruikt voor het besproeien van gewassen lijkt daarmee klein.

5. *Is bekend wat het effect is van deze lozing op de veiligheid van de gewassen en hun geteelde voedselproducten? Heeft u daarover contact gehad met de NVWA? Wat adviseren zij?*

Antwoord

Nee. Er is niet specifiek contact met de NVWA geweest op dit punt. De NVWA heeft wel nadrukkelijk een rol gespeeld bij het opsporen van de overtreder. De geoogste producten worden vanuit voedselveiligheidsoverwegingen altijd getest op residuen van gewasbeschermingsmiddelen. Dit wordt verplicht gesteld vanuit diverse afzetkanalen.

6. *Welke maatregelen treft u op basis van uw bevindingen? In hoeverre brengt dat de doelen van de Kaderrichtlijn Water van 2027 dichterbij?*

Antwoord

Door het waterschap en NVWA is uiterst kordaat opgetreden tegen het bedrijf. Het waterschap en NVWA hebben samen proces-verbaal opgemaakt en het waterschap heeft middels een Last Onder Dwangsom (LOD) de lozing laten beëindigen. Zie verder de beantwoording Statenvragen 4119 aangaande de gevolgen voor doelbereik.

7. *Is er contact geweest met de andere waterschapsbesturen in de provincie over deze kwestie? Welke maatregelen worden er in de rest van de provincie genomen?*

Antwoord

De casus is besproken in het Bestuurlijk Overleg Emissieloze kas met de glas-waterschappen en -gemeenten binnen onze provincie. Vanuit dit samenwerkingsverband wordt de inzet op het terugdringen emissies van gewasbeschermingsmiddelen vorm gegeven. In het onderhavige geval van dichloorvos gaat het om een middel dat al jarenlang verboden is. Met de reeds ingezette weg van risicogestuurd toezicht is de pakkans de afgelopen jaren reeds vergroot. Door meer en steekproefsgewijs te gaan meten zal de pakkans verder oplopen. Daarnaast loopt dit najaar inzamelingsactie voor restanten gewasbeschermingsmiddelen.

Den Haag,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

[1] <https://krant.ad.nl/titles/algemeendagblad/7922/publications/43931/pages/21/articles/2128237/21/2>